

ΔΟΥΒΡΟΦΣΚΗΣ

Διήγημα Α. Πούσκιν. — Μετάφρ. ἐκ τοῦ ῥωστικοῦ.

Α'

Πρὸ ἐτῶν τινῶν ἔζη, εἰς τι κτῆμά του, ὁ Κύριλλος Πετρόβιτς Τρογεκούρωφ, εἰς τῶν παλαιῶν Ῥώσων ἀρχόντων. Τὰ πλούτη του, τὸ ἐπίσημον τοῦ γένους καὶ αἱ σχέσεις αὐτοῦ, τῷ προσεπέριζον μεγάλην ἰσχύν εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην, ἐν ἣ εὕρισκετο τὸ κτῆμά του. Διαφθαρεῖς ἐκ τῶν κολακειῶν τῶν περὶ αὐτόν, εἶχεν ἀποκτήσῃ τὴν ἔξιν νὰ δεικνύῃ τὸ βίαιον τοῦ χαρακτῆρός του, καὶ πάσας τὰς φαντασιοπληξίας διανοίας ἰκανῶς περιωρισμένης. Οἱ γείτονες ὑπέκυπτον ἀγογγύστως καὶ εἰς τὰς ἐλαχίστας αὐτοῦ ἰδιοτροπίας, οἱ δὲ δημόσιοι ὑπάλληλοι εἰς μόνον τὸ ὄνομά του ἔτρεμον. Ὁ Τρογεκούρωφ ἐδέχετο πάντα τῆς δουλοπρεπείας τὰ δείγματα ὡς φόρον ὀφειλόμενον αὐτῷ. Ἡ οἰκία του ἦτο παντοτε πλήρης ξένων, προθύμως συμμεριζομένων τὰς θορυβώδεις ἔστιν ὅτε δὲ καὶ σκανδαλώδεις διασκεδάσεις τοῦ ὀκνητοῦ ἄρχοντος. Οὐδεὶς ἐτόλμα ν' ἀρνηθῆ πρόσκλησίν του, οὐδὲ ἠδύνατο, εἰς γνωστὰς ἡμέρας, νὰ μὴ τῷ προσφέρει τὸ ὀφειλόμενον σέβας, ἐπισκεπτόμενος αὐτόν εἰς τὸ χωρίον Ποκρόφσκαν. Ὁ Τρογεκούρωφ ἦτο λιαν φιλόξενος, μ' ὅλην δὲ τὴν ἐκτάκτως ἰσχυράν του κράσιν, δις τῆς ἐβδομάδος ἔπασχεν ἐκ πολυφαγίας, καὶ καθ' ἑσπέραν εὕρισκετο ἐν εὐθυμίᾳ.

Ἔργον εἶχεν ὁ κτηματίας τῆς Ποκρόφσκας νὰ περιτρέχῃ συχνάκις τὰς ἐκτεταμένας του κτήσεις ἐν πότοις καὶ ἀδιαλείπτω εὐωχίᾳ, καθεκαστὴν σοφίζομενος πανουργίας, ὧν θύμα ἐγίνετο πρὸ πάντων μὲν νέος τις γῶργμος, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ αὐτοὶ οἱ παλαιοὶ τοῦ φίλοι, ἔξαιρέσει ἐνὸς καὶ μόνου, τοῦ Ἀνδρέου Γαβρίλιτς Δουβρόφσκη. Ὁ Δουβρόφσκης οὗτος, πρῶν ὑπολοχαγὸς τῆς φρουρᾶς, καὶ κύριος ἐπτακοσίων ψυχῶν (1), ἦτο ὁ πλησιέστερός του γείταν. Ὁ Τρογεκούρωφ, ἀλαζῶν εἰς τὰς σχέσεις του καὶ μετὰ τῶν ἐπισημοτέρων, ἐσέβετο τὸν Δουβρόφσκη, ἄν καὶ πτωχόν. Ἄλλοτε εἶχον συνυπηρετήσῃ εἰς τὸν στρατόν, ἐγνώριζε δὲ ὁ Τρογεκούρωφ ἐκ πείρας τὸ ἀνυπόμονον καὶ ἀποφασιστικὸν τοῦ χαρακτῆρος ἐκείνου· αἱ περιστάσεις τοὺς εἶχον χωρίτη ἐπὶ πολὺν καιρὸν, καὶ ὁ μὲν Τρογεκούρωφ προώδευσε ταχέως, ὁ δὲ Δουβρόφσκης, καταστραφεὶς σχεδὸν ὕλικῶς, ἠναγκάσθη νὰ λάβῃ τὴν ἄφασίν του, καὶ νὰ ἐγκατασταθῇ εἰς τὸ μόνον ἐναπομείναν αὐτῷ κτῆμα. Ὁ Τρογεκούρωφ μαθὼν ταῦτα, τῷ προσέφερε τὴν προστασίαν του, ἀλλ' ὁ Δου-

βρόφσκης τὸν ἠὐχαρίστησεν, καὶ ἔμεινε πένης καὶ ἀνεξάρτητος. Μετὰ τινα ἔτη, ὁ Τρογεκούρωφ, παραιτηθεὶς τῆς ὑπηρεσίας μὲ τὸν βαθμὸν στρατηγού, μετέβη εἰς τὰ κτήματά του, ὅπου καὶ μετὰ χαρᾶς ἐπανεῖδον ἀλλήλους οἱ δύο φίλοι. Ἐκτοτε ἐβλέποντο καθ' ἑκάστην, ὁ Τρογεκούρωφ δὲ ὁ μὴ ἀξιώσας ἐπισκέψεώς του ποτὲ κανένα ἐσύχναζεν εἰς τὸν οἰκίσκον τοῦ ἀρχαίου του συντρόφου. Συνηλικιωτὰι, τῆς αὐτῆς τάξεως, καὶ τῆς αὐτῆς τυχόντες παιδεύσεως, ὁμοιάζον ἐν μέρει τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰς κλίσεις, εἰς τινὰς δὲ περιστάσεις τοῖς ἔλαχεν ἀπαράλλακτος κλῆρος· νυμφευθέντες ἐξ ἔρωτος ἀμφοτέροι, μετ' οὐ πολὺ ἐχῆρευσαν, ἀφοῦ ἀπέκτησαν ἀνὰ ἓν τέκνον ἑκάστος. Καὶ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ Δουβρόφσκη ἐξεπαιδεύετο εἰς Πετρούπολιν, ἡ δὲ θυγάτηρ τοῦ Τρογεκούρωφ κατ' οἶκον, καὶ ὁ τελευταῖος οὗτος ἔλεγε συχνάκις τῷ Δουβρόφσκη. — Ἄκουσε, ἀδελφὲ Ἀνδρέα Γαβρίλιτς, ὅταν ὁ Βλαδίμηρός σου εὕρῃ στάδιον, θὰ τοῦ δώσω τὴν Μάσαν, καὶ ἄς ἔχῃ μόνον τὰ ῥούχα ποῦ φορεῖ. Εἰς ταῦτα ὁ Δουβρόφσκης ἀπεκρίνετο κινῶν τὴν κεφαλὴν. — Ὅχι, Κύριλλε Πετρόβιτς, ὁ υἱὸς μου δὲν εἶνε διὰ τὴν Μαρίαν Κυρίλλοβναν. Πτωχὸς μικροευγενῆς, προτιμότερον νὰ εὕρῃ σύζυγον ὁμοίαν του, καὶ νὰ εἶνε εἰς τὸν οἶκόν του κύριος, παρὰ νὰ γείνη ὑπηρετὴς νέας χαϊδεμένης.

Πάντες ἐφθόνουν τὴν ἁρμονίαν, ἧτις ἐπεκράτει μετὰ τοῦ ἀλαζόνος Τρογεκούρωφ, καὶ τοῦ ταπεινοῦ γείτονός του, ἐθαύμαζον δὲ τὴν τόλμην τοῦ τελευταίου ὁσάκις, εἰς τὸ γεῦμα, παρὰ τῷ Τρογεκούρωφ, ἐξέφραζεν ἐλευθέρως τὴν γνώμην του, ἀδιαφορῶν ἂν αὕτη ἀντέκειτο εἰς τὴν γνώμην τοῦ οἰκοδεσπότου. Καὶ εἶχον μὲν ζητήσῃ νὰ τὸν μιμηθῶσι καὶ τινες ἄλλοι, ὅπως ἐξέλθωσι τῆς ὀφειλομένης ὑπακοῆς, ἀλλ' ὁ Τρογεκούρωφ τοὺς ἐφόβισε τόσο, ὥστε ἀφήκαν εἰς τὸ ἐξῆς πᾶσαν τοιαύτην ἀπόπειραν, καὶ μόνος ὁ Δουβρόφσκης ἔμεινεν ἐκτὸς τοῦ γενικοῦ νόμου. Ἄλλ' ἀπρόοπτον συμβεβηκὸς ἐτάραξεν αἴφνης τὴν ὑπάρχουσαν ἁρμονίαν, καὶ μετέβαλε τὰ πάντα.

Ἡμέραν τινα, ἀρχομένου τοῦ φθινοπώρου, ὁ Τρογεκούρωφ ἠτοιμάζετο δι' ἐκδρομὴν. Τὴν παραμονὴν εἶχε δοθῆ διαταγὴ εἰς τοὺς κυναγωγούς καὶ ἰπποκόμους νὰ ὦσιν ἑτοιμοὶ εἰς τὰς πέντε τῆς πρωΐας. Ἡ σκηνὴ καὶ τὸ μαγειρεῖον εἶχον προαποσταλῆ εἰς τὸ μέρος ὅπου ἔμελλε νὰ παρατεθῇ τὸ γεῦμα. Ὁ οἰκοδεσπότης καὶ οἱ ξένοι μετέβησαν εἰς τὸ κυνοτροφεῖον, ὅπου πλείονες τῶν πεντακοσίων θηρευτικῶν κυνῶν ἔζων ἐν μέσῳ ἀφθόνου τροφῆς καὶ περιποιήσεων. Ἐκεῖ ὑπῆρχε καὶ θεραπευτήριον διὰ τοὺς ἀσθενεῖς κύνας, ὑπὸ τὴν ἐπιστάσιαν τοῦ χειρουργοῦ Τιμόσκα, καὶ μέρος ἰδιαίτερον ὅπου αἱ θήλειαι ἔτρεφον τὰ μικρὰ των. Ὁ Τρογεκούρωφ ὑπερηφανεύετο διὰ τὸ κάλλιστον τοῦτο κυνοτροφεῖον, καὶ πάντοτε ἐκαυχᾶτο

1 Πρὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν δουλοπαροίκων, γενομένης κατὰ τὸ 1861 ἐπὶ Ἀλεξάνδρου Β' ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δούλων (ψυχῶν) ἐφαίνετο ἡ σημαντικότης τῶν κτήσεων τοῦ ῥώσου κτηματίου. Σημ. τοῦ Μετ.

δι' αὐτὸ ἐνώπιον τῶν ξένων του, ὧν τινες τὸ εἶχον ἐπισκεφθῆ τοῦλάχιστον δι' εἰκοστὴν φοράν. Ἐχων περὶ αὐτὸν τοὺς ξένους του, περιήρχετο τὸ κυνοτροφεῖον, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Τιμόσκα καὶ τῶν κυριωτέρων κυναγωγῶν, ἴστατο ἔμπροσθεν φωλεῶν τινῶν, τὸ μὲν ἐρωτῶν περὶ τῆς ὑγείας τῶν ἀσθενῶν, τὸ δὲ ἐπιφέρων παρατηρήσεις, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον αὐστηρὰς καὶ δικαίας, καὶ κελῶν τοὺς γνωρίμους κύνας ἵνα τοὺς θωπεύσῃ καὶ συνομιλήσῃ μετ' αὐτῶν. Οἱ ξένοι ἐθεώρουν χρέος των νὰ θαυμάζωσι τὸ κυνοτροφεῖον τοῦ Τρογεκούρωφ, μόνος δὲ ὁ Δουβρόφσκη ἐσίγα καὶ ἐσκυθῶπαζε· κυνηγὸς ἐμπαθῆς, δὲν εἶχε τὰ μέσα νὰ κρατῆ πλείονας τῶν τριῶν κυνηγετικῶν κυνῶν, καὶ ἡσθάνετο τινα φθόνον εἰς τὴν θέαν τοῦ μεγαλοπρεποῦς τούτου κυνοτροφεῖου.

— Τί τὰ καταίβασες, ἀδελφέ; ἢ δὲν σ' ἀρέσει τὸ κυνοτροφεῖόν μου; ἠρώτησεν ὁ Τρογεκούρωφ.

— Ὅχι, ἀπήντησεν ἀποτόμως ὁ Δουβρόφσκη· τὸ εὐρίσκω ἀπεναντίας θαυμάσιον, καὶ δὲν πιστεύω οἱ ἄνθρωποι σας νὰ ζοῦν τόσο καλὰ, ὅσον οἱ σκύλοι σας.

Προσβληθεὶς, εἰς τῶν κυναγωγῶν, εἶπε·

— Ἐμεῖς, δόξα σοι ὁ Θεός, διὰ τὴν ζωὴν μας δὲν ἔχομε παράπονα, ἅς ἦνε καλὰ ὁ ἀφέντης· ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶνε, πῶς μερικοὶ ἀφεντάδες μ' εὐχαρίστησι θὰ ἀλλάζανε τὸ σπίτι των μὲ τὴν πρώτη σκυλοφωλιὰ ἐδῶ καὶ πλεῖο χορτασμένοι θὰ ἦτανε καὶ πλεῖο ζεστοί.

Εἰς τὴν αὐθάδη παρατήρησιν τοῦ δούλου του, ὁ Τρογεκούρωφ ἀνεκάγχασε θορυβωδῶς, τὸν ἐμιμήθησαν δὲ καὶ οἱ ξένοι του, ἂν καὶ ἡσθάνοντο, ὅτι ἡ ἀστειότης τοῦ δούλου ἡδύνατο καὶ εἰς αὐτοὺς ν' ἀναφέρηται. Ὁ Δουβρόφσκη ὠχρίασε, καὶ δὲν ἐπρόφερε λέξιν, ὠφελῆθεὶς δ' ἐκ τῆς ἀπροσεξίας τοῦ Τρογεκούρωφ ἐνησυχολημένου εἰς τὴν ἐξέτασιν νεογενήτων τινῶν σκυλάκων, ἐγένετο ἄφαντος, χωρὶς ὑπ' οὐδενὸς νὰ παρατηρηθῆ.

Ἐπιστρέψας μετὰ τῶν ξένων του ἐκ τοῦ κυνοτροφεῖου, ὁ Τρογεκούρωφ ἐκάθησεν εἰς τὸ δεῖπνον, τότε δὲ μόνον παρετήρησεν ὅτι ἔλειπεν ὁ Δουβρόφσκη. Εἰς τὴν ἐρώτησίν του οἱ ἄνθρωποι ἀπήντησαν, ὅτι ὁ Ἀνδρέας Γαβρίλιτζ ἀνεχώρησεν, ὁ δὲ Τρογεκούρωφ ἀμέσως διέταξε νὰ τρέξωσι κατόπιν του, καὶ νὰ τὸν ἀναγκάσωσι νὰ ἐπιστρέψῃ ἀφεικτως. Οὐδέποτε εἶχε κυνηγήσῃ ἄνευ τοῦ Δουβρόφσκη, πεπειραμένου καὶ λεπτοῦ ἐκτιμητοῦ τῶν κυνικῶν ἀρετῶν, καὶ κριτοῦ ἀλανθιάστου εἰς πάσας τὰς περὶ κυνηγεσίου φιλονεικίας. Ὁ ἀποσταλεὶς ὑπηρετῆς ἐπανῆλθεν ἐνῶ ἀκόμη τὸ δεῖπνον ἐξηκολοῦθει καὶ ἀνεκοίνωσε τῷ κυρίῳ του, ὅτι ὁ Δουβρόφσκη ἠρνήθη νὰ ἐπιστρέψῃ. Ὁ Τρογεκούρωφ, θερμανθεὶς ἐκ τοῦ

ποτοῦ, ὠργίσθη, καὶ ἔστειλεν ἐκ δευτέρου τὸν αὐτὸν ὑπηρετὴν μὲ ἐντολήν νὰ εἴπῃ τῷ Δουβρόφσκη, ὅτι, ἂν αὐθωρεὶ δὲν ἤρχετο νὰ διανυκτερεύσῃ εἰς Ποκρόφσκαν, ὁ Τρογεκούρωφ θὰ ἔπαυε τοῦ λοιποῦ πᾶσαν μετ' αὐτοῦ σχέσιν. Ὁ ὑπηρετῆς ἀνεχώρησεν ἐκ νέου, ὁ δὲ Τρογεκούρωφ, ἐγεροθεὶς τῆς τραπέζης, ἀπέλυσε τοὺς ξένους, καὶ ἀπεσύρθη εἰς τὸν κοιτῶνά του.

Τὴν ἐπιούσαν, ἡ πρώτη του ἐρώτησις ἦτο ἂν ὁ Δουβρόφσκη εὐρίσκετο ἐκεῖ. Εἰς ἀπάντησιν τῷ ἐπέδωκαν ἐπιστολήν, ἣν ὁ Τρογεκούρωφ διέταξε τὸν γραφέα του ν' ἀναγνώσῃ, καὶ ἦτις διελάμβανε τὰ ἐπόμενα·

Κύριέ μου,

«Τότε μόνον ἀποφασίζω νὰ ἔλθω εἰς Ποκρόφσκαν, ἂν μὲ στείλετε τὸν δούλον σας Παραμόσαν νὰ ζητήσῃ συγχώρησιν ἀπὸ ἐμέ δὲν ἔξαρτάται νὰ τὸν τιμωρήσω ἢ ὄχι. Εἰς ἐμέ διόλου δὲν ἀρέσουν αἱ ἀστειότητες τῶν δούλων σας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ σᾶς τὸν ἴδιον δὲν τὰς ὑποφέρω, διότι ἐγὼ δὲν εἶμαι γελωτοποιός, ἀλλὰ παλαιὸς εὐγενής. Ταῦτα καὶ μένω πρόθυμος θεράπων Ἀνδρέας Δουβρόφσκη.»

Κατὰ τὰς περὶ ἐθιμοταξίας ἐπικρατούσας ἰδέας, τοιαύτη ἐπιστολὴ σήμερον θὰ ἦτο λίαν ἀπρεπής· τὸν Τρογεκούρωφ ὅμως δὲν παρώργισε τὸ ὕψος, ἀλλ' ἡ οὐσία αὐτῆς.

— Πῶς, ἀνέκραξε πηδήσας ἐκ τῆς κλίνης ἀνυπόδητος· νὰ τοῦ στείλω τοὺς ἀνθρώπους μου νὰ τοὺς τιμωρῇ ἢ νὰ τοὺς συγχωρῇ! Καὶ τί λοιπὸν ἐνόμισε; καὶ ἤξεύρει μὲ ποῖον ἔχει νὰ κάμῃ; ἐγὼ θὰ τοῦ δεῖξω τί θὰ εἴπῃ νὰ τὰ βάλῃ μὲ τὸν Τρογεκούρωφ.

Ἐνδυθεὶς ἐν τάχει, ἀνεχώρησε μετὰ τῆς συνήθους πομπῆς· ἀλλὰ τὸ κυνήγιον δὲν ἐπέτυχε, καὶ τὸ γεῦμα δὲ ὑπὸ τὴν σκηνὴν ἀπέτυχεν ἐπίσης, ἡ τοῦλάχιστον δὲν ἤρесе τῷ Τρογεκούρωφ, ὅστις ἔδειρε τὸν μάγειρον, ὕβρισε τοὺς ξένους του, ἐπιστρέψαν δὲ μετὰ τῆς συνοδίας του διήλθεν ἐπίτηδες διὰ τῶν ἀγρῶν τοῦ Δουβρόφσκη.

Β'

Παρήλθον ἡμέραι τινές, ἡ δὲ μεταξὺ τῶν δύο γειτόνων ἔχθρα δὲν κατηνάζετο. Ὁ Δουβρόφσκη δὲν ἐφάνη πλέον εἰς τὴν Ποκρόφσκαν, ὁ δὲ Τρογεκούρωφ, μὴ ὑποφέρων τὴν κυριεύουσαν αὐτὸν ἀνίαν, ἐδείκνυε τὸ πείσμα του διὰ τῶν πλέον ὕβριστικῶν ἐκφράσεων αἰτινες, χάρις εἰς τὸν ζῆλον τῶν ἐκεῖ εὐγενῶν, ἐφθάνον μέχρι τοῦ Δουβρόφσκη διωρθωμένοι καὶ ἐπηυξημένοι. Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα, ὅτε νέα τις περίστασις ἐξήλειψε καὶ τὴν τελευταίαν πρὸς συμφιλίωσιν ἐλπίδα.

Ἡμέραν τινὰ ὁ Δουβρόφσκη περιήρχετο τὸ μικρὸν του κτήμα, ὅτε, πλησιάσας εἰς τὸ ἐκ σημιδῶν δάσος του, ἤκουσεν αἴφνης κτύπους πε-

λέκεις, και μετά τινος στιγμῆς τριγμὸν πεπόν-
τος δένδρου διευθυνθεὶς ἀμέσως πρὸς τὸ μέρος
ἐκεῖνο, εὐρέθη ἐνώπιον χωρικῶν τῆς Ποκρόφσκας.
κλεπτόντων τὰ δένδρα του. Φωραθέντες, ἐπειρα-
θήσαν νὰ τραπῶσιν εἰς φυγὴν, ἀλλ' ὁ Δουβρόφ-
σκις, τῇ βοήθειᾳ τοῦ ἀμαξηλατου, συνέλαβεν
ἕνα ἐξ αὐτῶν, τὸν ἔδεσε και τὸν ἀπήγαγεν.
Ἐκτὸς τούτου ἔμειναν εἰς χεῖρας τοῦ νικητοῦ, ὡς
λάφυρα, δύο ἐχθρικοὶ ἵπποι. Τὸν Δουβρόφσκινη
κατεῖχεν ἄμετρος θυμὸς· ποτὲ πρότερον οἱ ἄν-
θρωποι τοῦ Τρογεκούρωφ, ἂν και γνωστοὶ κα-
κοῖργοι, δὲν εἶχον τολμήσῃ νὰ παρανομήσωσιν
ἐντὸς τῶν κτηματων του, γνωρίζοντας τὰς στενάς
αὐτοῦ μετὰ τοῦ κυρίου των σχέσεις· τώρα δὲ ὁ
Δουβρόφσκις εἶδεν, ὅτι ὠφελούνται ἐκ τῆς μετα-
ξὺ αὐτοῦ και τοῦ γείτονος του ρήξεως, και ἀπε-
φάσισε, παρὰ τὰς γενικὰς περὶ τοῦ δικαίου τοῦ
πολέμου παραδεδεγμένας ιδέας, νὰ τιμωρήσῃ
τὸν αἰχμάλωτον του διὰ ῥαβδισμῶν, τοὺς δὲ
ἵππους νὰ κρατήσῃ πρὸς ἴδιον ὄφελος.

Αὐθιμερὸν ἢ περὶ τοῦ συμβάντος φήμη ἐφθα-
σεν εἰς τὰ ὦτα τοῦ Τρογεκούρωφ, ὅστις ἐγένειεν
ἔξω φρενῶν, και εἰς τὴν πρώτην του ὀρμὴν ἠθέ-
λησε μετὰ τῶν ἀνθρώπων του νὰ ἐπιπέσῃ κατὰ
τῆς Κηστενιέφσκας (οὕτως ὠνομάζετο τὸ χωρίον
τοῦ γείτονος του,) νὰ τὴν λεηλατήσῃ, και νὰ πο-
λιορκήσῃ τὸν κύριον αὐτῆς ἐντὸς τῆς ἰδίας του
ἐπαύλεως. Τὰ τοιαῦτα ἀνδραγαθήματα δὲν ἦ-
σαν σπάνια δι' αὐτόν· αἰφνης ὁμως ἐσοφίσθη ἄλ-
λο τι. Ἐνῶ περιήρχετο μὲ βαρῆα βήματα τὴν
αἴθουσαν, εἶδεν αἰφνης ἐκ τοῦ παραθύρου τρίπ-
πον ἀμαξαν σταθεῖσαν παρὰ τὴν αὐλείαν θύραν
ἀνθρωπὸς τις, φέρων μινθῶναν ἐκ χονδρῶ ὑψά-
σματος, ἐξῆλθε τῆς ἀμαξῆς, και ἐπορεύθη πρὸς
τὸ οἶκημα τοῦ οἰκονόμου. Ὁ Τρογεκούρωφ ἐγνώ-
ρισε τὸν παρεδρον Σαβασκιν, ὃν και διετάξε νὰ
προσκαλεσῶσι. Μετ' ὀλίγον ὁ Σαβασκιν ἴ-
στατο ἐνώπιον τοῦ Τρογεκούρωφ και ταπεινῶς
προσκυνῶν ἀνέμενεν εὐλαβῶς τὰς διαταγὰς του.

— Καλῶς ἦλθες... Ἐλησημόνησα πῶς σὲ
λένε, εἶπεν ὁ Τρογεκούρωφ· διατί ἦλθες;

— Ἐπήγαινα εἰς τὴν πόλιν, ἐξοχώτατε, ἀ-
πήντησε ὁ Σαβασκιν, και ἦλθα νὰ μάθω ἀπὸ τὸν
Ἰβάν Δαμιανιτζ, ἂν ὑπάρχη καμμία διαταγή.

— Εἰς τὴν ὄρχν ἦλθες... Σὲ χρειάζομαι
παρὲ ρακι και ἄκουσε.

Τόσον φιλικὴ ὑποδεξιῶσις ἐξέπληξεν εὐαρέ-
στως τὸν παρεδρον· ὅθεν ἠρνήθη νὰ πῆν, και ἠ-
τοιμάσθη ν' ἀκουσῃ τὸν Τρογεκούρωφ μετὰ με-
γίστης προσοχῆς.

— Ἐχω ἕνα γείτονα, εἶπεν ὁ Τρογεκούρωφ,
μικροκτηματῆξιν, ἕνα αὐθάδη, και θέλω νὰ τοῦ
πάρω τὸ κτῆμά του... πῶς σοῦ φαίνεται;

— Ἐξοχώτατε, ὑπάρχουν τίποτε ἔγγραφα;

— Ἀνοησῆσαις μοῦ λές... τί ἔγγραφα; τὸ ζή-

τημα εἶναι νὰ παρῆ τὸ κτῆμα και μὲ ἔγγραφα
και χωρὶς ἔγγραφα.

— Ἐξοχώτατε, δύσκολον πρᾶγμα.

— Συλλογίσου, ἀδελφέ, προσπαθήσε νὰ εὔρης
τὸν τρόπον.

— Ἄν, π. γ. ἐξοχώτατε, ἦτο δυνατόν μὲ
κανένα τρόπον νὰ λάβῃτε εἰς τὴν κατοχὴν σας
τὸ ἔγγραφο τῆς ἰδιοκτησίας, δυνάμει τοῦ ὁποίου
ἐκεῖνος κατέχει τὸ κτῆμά του, τότε βέβαιον...

— Καταλαμβάνω, ἀλλὰ δυστυχῶς ὅλα τὰ
ἔγγραφα του ἐκάησαν τὸν καιρὸν τῆς πυρκαϊῆς.

— Πῶς, ἐξοχώτατε; τὰ ἔγγραφα του ἐκάη-
σαν; ἀλλὰ τότε τί καλλίτερον θέλετε; εἰς τοι-
αύτην περίστασιν ἐνεργεῖτε κατὰ τὸν νόμον, και
και χωρὶς ἀμφιβολίαν θὰ εὐχαριστηθῆτε πληρέ-
στατα.

— Νομίζεις;... Κύτταξε λοιπόν, ἐγὼ βα-
σιζομαι εἰς τὸν ζῆλόν σου, και νὰ ἦσαι βέβαιος
ὅτι θὰ σ' εὐχαριστήσω.

Ὁ Σαβασκιν χαιρετίσας ἐξῆλθεν, ἔκτοτε δὲ
παρεδόθη ὅλος εἰς τὴν ὑπόθεσιν, και τόσον δε-
ξιῶς ἐνήργησεν, ὥστε ἀκριβῶς μετὰ δύο ἐβδο-
μάδας ὁ Δουβρόφσκις προσεκλήθη νὰ ἐμφανισθῇ
εἰς τὸ δικαστήριον, και παρουσιάσῃ τὰ ἔγγραφα,
δυνάμει τῶν ὁποίων κατέχει τὸ χωρίδιον Κη-
στενιέφκαν.

Ὁ Δουβρόφσκις ἐξεπλάγη μεγάλως, και αὐ-
θιμερὸν ἔγραψεν εἰς ἀπάντησιν ἀπότομον ἔκθεσιν,
ἐν ἧ ἐδήλου ὅτι τὸ χωρίον Κηστενιέφκα ἐκληρο-
νόμησε παρὰ τοῦ μακαρίτου πατρός του, ὅτι τὸ
κατέχει δυνάμει τοῦ κληρονομικοῦ του δικαιοῦ-
ματος, ὅτι μὲ τὸν Τρογεκούρωφ δὲν ἔχει νὰ μοι-
ρασῃ τίποτε, και τέλος ὅτι πᾶσα ξένη ἀπαι-
τήσις, ἀφορῶσα τὴν ἰδιοκτησίαν του αὐτῆν, εἶνε
ἀπάτη και δόλος.

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἠγαρήστησε λίαν τὸν πά-
ρεδρον Σαβασκιν, ὅστις εἶδεν ἐξ αὐτῆς πρῶτον
ὅτι ὁ Δουβρόφσκις εἶναι ἄπειρος εἰς τὰς τοιαύ-
τας ὑποθέσεις, και δεύτερον ὅτι ἄνθρωπον τόσον
εὐερέθιστον και ἀπρόσεκτον θὰ δυνηθῇ εὐκόλως
νὰ ἐμπλέξῃ, βάλλων αὐτὸν εἰς δύσκολον θέσιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Δουβρόφσκις, ἐξετάσας ἀπαθῶς
τὴν ἐρώτησιν ἣν τῷ ἀπέτεινον, εἶδεν ὅτι ἦτο
ἀνάγκη ν' ἀπαντήσῃ ἀκριβέστερα· ὅθεν συνέ-
ταξεν ἐσκεμμένως ἕτερον ἔγγραφο, ὅπερ ὁμως
κατόπιν ἐκρίθη ἀνεπαρκές.

Ἡ ὑπόθεσις παρετίετο, Πεποθῶς εἰς τὸ δί-
καιόν του, ὁ Δουβρόφσκις ὀλίγον περὶ αὐτῆς ἐ-
φρόντιζε· δὲν εἶχεν οὔτε τὴν ἐπιθυμίαν οὔτε
τὴν δύναμιν νὰ ἐξοδεύῃ, πρῶτος δὲ αὐτὸς ἐσκω-
πτε τὸ ἐλαστικὸν τῆς συνειδήσεως τῶν δημο-
σίων ὑπαλλήλων, και ἡ ιδέα τοῦ νὰ γείνη θῆμα
δόλου δὲν τῷ ἐπήρχετο κατὰ νοῦν. Ἀλλὰ και ὁ
Τρογεκούρωφ ὀλίγον ἐσκέπτετο περὶ τῆς ἐπιτυ-
χίας τῆς ὑποθέσεως. Ἄντ' αὐτοῦ ἐνησχολεῖτο ὁ
Σαβασκιν, ἐνεργῶν ἐπ' ὀνόματι του, φοβίζων και

δωροδοκῶν τοὺς δικαστάς, ἐξηγῶν δὲ τὰ αὐτοκρατορικὰ διατάγματα κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ. Ὅπως δὲ ποτε, ἐν ἔτει 18... τὴν ἐνάτην Φεβρουαρίου, ὁ Δουβρόφσκη προσεκλήθη, διὰ τῆς ἀστυνομίας τῆς πόλεως, νὰ ἐμφανισθῆ εἰς τὸ πρωτοδικεῖον *** ὅπως λάβῃ γνῶσιν τῆς ἀποφάσεως, εἰς τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ στρατηγοῦ Τρογεκούρωφ ὑπόθεσιν περὶ τοῦ διαφιλονεικουμένου κτήματος, καὶ ὑπογράψῃ τὴν ἔγκρισιν αὐτοῦ, ἢ τὰνάπαλιν. Αὐθημερὸν ὁ Δουβρόφσκη ἀνεχώρησε διὰ τὴν πόλιν, ἀλλὰ προδραμὸν ὁ Τρογεκούρωφ διήλθεν ἐνώπιόν του, προσέβλεψαν δὲ ἀλλήλους ὑπεροπτικῶς, καὶ ὁ Δουβρόφσκη παρετήρησεν ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ ἀντιδίκου τοῦ σκληρὸν μειδιάμα.

Φθάσας εἰς τὴν πόλιν, ὁ Δουβρόφσκη κατέλυσε παρά τινι γνωρίμῳ του ἐμπόρω, παρ' οὗ καὶ διενυκτέρευσε, τὴν πρωΐαν δὲ τῆς ἐπιούσης ἐνεφανίσθη εἰς τὸ δικαστήριον, ὅπου οὐδενὸς ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν. Κατόπιν ἔφθασε καὶ ὁ Τρογεκούρωφ, ὃν τὰ μέλη ἐδέχθησαν δουλοπρεπέστατα, καὶ τῷ προσέφερον θρανίον, ἀπὸ σέβας πρὸς τὸν τίτλον, τὰ ἔτη, καὶ τὸν σωματικὸν του ὄγκον, ἐνῶ ὁ Δουβρόφσκη ὄρθιος, ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ τοίχου. Ἐν τῷ μέσῳ βαθείας σιγῆς ὁ γραμματεὺς ἀνέγνω τὴν ἀπόφασιν. Ἀφοῦ δ' ἐσιώπησεν, ὁ πᾶρεδρος ἠγέρθη, καὶ ἀποταθείς μετὰ βαθείας ὑποκλίσεως πρὸς τὸν Τρογεκούρωφ, τὸν προσεκάλεσε νὰ ὑπογράψῃ. Ὁ θριαμβεύων Τρογεκούρωφ ἔλαβεν ἐκ τῆς χειρὸς του τὸν κάλαμον, καὶ διὰ τῆς ὑπογραφῆς του ἐδήλωσε τὴν πλήρη αὐτοῦ εὐαρέσκειαν.

Ἦλθεν ἡ σειρὰ τοῦ Δουβρόφσκη. Ὁ γραμματεὺς τῷ παρουσίασε τὸ ἔγγραφον, ἀλλ' ἐκείνος ἴστατο μὲ τὴν κεφαλὴν κάτω νεύουσαν. Ὁ γραμματεὺς ἐπ' ἀνέλαβε τὴν πρόσκλησιν νὰ ὑπογράψῃ τὴν ἔγκρισιν ἢ τὴν ἀποδοκιμασίαν αὐτοῦ, ἐάν, παρ' ἐλπίδα, φρονῆ ὅτι ἔχῃ δίκαιον, καὶ σκοπεύῃ νὰ ἐφεσιβάλλῃ τὴν ὑπόθεσιν.

Ὁ Δουβρόφσκη ἐσιώπα... Αἰφνης ἠγείρε τὴν κεφαλὴν, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐξήστραψαν, ἔκρουσε διὰ τοῦ ποδός του τὸ ἔδαφος, καὶ ὠθήσας ἰσχυρῶς τὸν γραμματεῖα, τὸν ἔρριψε κατὰ γῆς, εἶτα δὲ, ἀρπάσας τὸ μελανοδοχεῖον, εἰτίναξεν αὐτὸ κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ παρέδρου. Φρίκη κατέλαβε πάντας· εἰς τὸν θόρυβον οἱ φύλακες ἔδραμον, καὶ μετὰ κόπου ἠδυνήθησαν, σύροντές τον, νὰ τὸν ὀδηγήσωσι μέχρι τοῦ ἐλκλήθρου του. Ὁ Τρογεκούρωφ ἐξῆλθε κατόπιν, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ δικαστηρίου Ἡ αἰφνιδία παραφροσύνῃ τοῦ Δουβρόφσκη ἰσχυρῶς ἐπέδρασεν ἐπὶ τῆς φαντασίας του, καὶ οὐδεμιὰς καλῆς λέξεως ἤξιώσε τοὺς δικαστάς, ὅτινες ἀνέμενον τὰς εὐχαριστίας του, ἀνεχώρησε δ' ἀμέσως εἰς Ποκρόφσκαν, αἰσθανόμενος τύψεις συνειδητοῦς, καὶ μὴ ἐντελῶς ἰκανοποιημένος ἐκ τοῦ θριάμβου του. Ἐν

τοῦτοις ὁ Δουβρόφσκη ἠσθένησε, προσκληθεὶς δὲ ὁ ἐκεῖ ἰατρός (κατὰ τύχην οὐχὶ πολὺ ἀμαθῆς) τὸν ἀφήμαξεν ἀμέσως διορίσας συγχρόνως ἐπίθεσιν βδελλῶν καὶ ἐκδορίων· πρὸς τὸ ἐσπέρας ὁ ἀσθενὴς ἦτο καλλίτερα, καὶ τὴν ἐπαύριον τὸν ἔστειλαν εἰς τὸ χωρίον του, ὅπερ σχεδὸν δὲν τῷ ἀνῆκε πλέον.

Γ.

Παρήλθεν ὀλίγος καιρὸς, ἀλλ' ἡ ὑγεία τοῦ ἀσθενοῦς Δουβρόφσκη δὲν ἐβελτιοῦτο. Καὶ ναὶ μὲν ἡ παραφροσύνῃ δὲν εἶχε πλέον ἐπαναληφθῆ, αἱ δυνάμεις του ὅμως προφανῶς ἠλαττοῦντο. Ἀφῆσας τὰς συνήθεις του ἐνασχολήσεις, σπανίως ἐξήρχετο τοῦ κοιτῶνός του, καὶ ἐπὶ ὀλοκλήρους ἡμέρας ἔμενε βυθισμένος εἰς σκέψεις. Ἡ Γεγόροβνα, ἀγαθὴ γραῖα, παιδοκόμος ἄλλοτε τοῦ υἱοῦ του, ἐφρόντιζεν ἤδη περὶ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, ὡς περὶ βρέφους· τῷ ἐνθύμιζε τὴν ὥραν τοῦ φαγητοῦ καὶ τοῦ ὕπνου, τῷ ἐδίδεν ἢ ἰδίᾳ τὴν τροφήν του, καὶ τὸν ἐβόηθει νὰ κατακλιθῆ. Ὁ Δουβρόφσκη ὑπήκουεν αὐτῇ καὶ μόνον μετ' αὐτῆς συνεκινῶναι. Δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ σκεφθῆ περὶ τῶν ὑποθέσεών του, ἡ δὲ Γεγόροβνα εἶδε τὴν ἀνάγκην νὰ γνωστοποιήσῃ τὰ διατρέξαντα εἰς τὸν νέον Δουβρόφσκη, ὑπηρετοῦντα εἰς ἓν τάγμα τοῦ πεζικοῦ τῆς φρουρᾶς καὶ εὐρισκόμενον τότε εἰς Πετροῦπολιν. Ὅθεν ἀποσπάσασα φύλλον χάρτου ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν ἐξόδων, ὑπηγόρευσε εἰς τὸν μάγειρον Χαρίτωνα, τὸν μόνον ἐγγράμματον τοῦ χωρίου, ἐπιστολήν, ἣτις καὶ αὐθημερὸν ἐστάλη εἰς τὸ ταχυδρομεῖον.

Εἶναι ἤδη καιρὸς νὰ γνωρίσῃ ὁ ἀναγνώστης τὸν ἀληθῆ ἥρωα τῆς διηγήσεώς μας.

Ὁ Βλαδίμηρος Δουβρόφσκη ἐξεπαιδεύετο εἰς τὴν στρατιωτικὴν σχολὴν τῶν εὐγενῶν, ὅποθεν εἶχεν ἐξέλθῃ μὲ βαθμὸν ὑπαξιωματικοῦ τῆς φρουρᾶς. Ὁ πατήρ του δὲν ἐφείδετο ποσῶς χρημάτων διὰ τὴν ἀξιοπρεπῆ συντήρησιν τοῦ υἱοῦ του, ὅστις ὀρμητικοῦ ὄντος χαρακτῆρος καὶ φιλόδοξος, νῆχαρίσκει τὰς ἰδιοτρόπους ὀρέξεις του, ἐπαίξεν, ἐδανείζετο καὶ οὐδόλως περὶ τοῦ μέλλοντος μεριμνῶν, ὠνειροπόλοι ἐνίοτε, ὅτι θᾶπτον ἢ βράδιον, θὰ εὕρισκε πολύφερνον νύμφην.

Ἐσπέραν τινὰ εἶχον συνέλθῃ παρ' αὐτῷ ἀξιωματικοὶ τινες καὶ διεσκέδαζον ἐξηπλωμένοι καὶ καπνίζοντες, ὅτε ὁ θαλαμηπόλος του Γρήσας τῷ ἐπέδωκεν ἐπιστολήν, ἧς ἡ ἐπιγραφή καὶ ἡ σφραγὶς ἐξέπληξε σφόδρα τὸν νεανίαν. Ὅθεν ἀποσφραγίσας ἀμέσως αὐτήν, ἀνέγνωσε τὰ ἀκόλουθα.

«Κυρίε μας Βλαδίμηρε Ἀνδρέιτς, ἐγὼ ἡ δαδά σου, τολμῶ νὰ σοῦ γράψω διὰ τὴν ὑγεία τοῦ πατέρα σου. Εἶναι πολὺ ἄσχημα, καμμία φορὰ παραμιλεῖ, καὶ ὅλη τὴν ἡμέρα κἀθεται σὰν μικρὸ παιδάκι—καὶ εἶνε στοῦ Θεοῦ τὸ χέρι καὶ ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατός μας—Νὰ ἔλθῃς ἐδῶ,

καλό μου παλληκάρι· ἐμεῖς θὰ σοῦ στείλωμε καὶ ἄλογα εἰς τὴν Ἀμμουδιά. Ἀκούεται, πῶς τὸ Κριτήριο ἔρχεται νὰ μᾶς παραδώσῃ ὅλους εἰς τὴν ἐξουσία τοῦ Τρογεκούρωφ, διότι λένε εἴμαστε ἐδικοί του—μὰ ἐμεῖς ἀπο τὰ παλῆα χρόνια εἴμαστε ἐδικοί σας—καὶ ποτὲ τέτοιο πράγμα δὲν τὸ ἀκούσαμε. Ἐσὺ αὐτοῦ εἰς τὴν Πετροῦπολι εἰμπορεῖς ν' ἀναφερθῆς εἰς τὸν πατέρα τὸν βασιλέα μας, νὰ μὴ μᾶς ἀδικήσουν Μένω ἢ πιστὴ σου δούλα Ἀρήνα Γεγόροβνα Βουζιρόβα.»

Ὁ Βλαδίμηρος Δουβρόφσκις μετὰ συγκινήσεως ἀνέγνωσε τρίς καὶ τετρακίς τὰς ἀσυναρτήτους ταύτας γραμμαῖς. Εἰς μικρὰν ἡλικίαν εἶχε μείνῃ ὀρφανὸς μητρός, μόλις δὲ γνωρίσας τὸν πατέρα του, ὀκταετῆς ἐστάλη εἰς Πετροῦπολιν. Οὐχ ἦττον ἦτο μετ' αὐτοῦ νοερώς συνδεδεμένος, καὶ τοσοῦτῳ μᾶλλον ἠγάπα τὴν οἰκογενειακὴν ζωὴν, ὅσῳ ὀλιγώτερον εἶχεν ἀπολαύσῃ τῶν ἡρέμων αὐτῆς θελητήρων.

Ἡ ιδέα τοῦ ν' ἀπολέσῃ τὸν πατέρα του τῷ ἐπροξένει βαρεῖαν ὀδύνην, ἣ δὲ θέσις τοῦ δυσμοῖρου ἀσθενοῦς, ἦν ἐμάντευεν ἐκ τῆς ληφθείσης ἐπιστολῆς, τὸν ἐπλήρως φοίηκας. Ἐφαναζετο τὸν πατέρα του, εἰς τὸ ἀφανὲς χωρίον του, ἐγκαταλειμμένον εἰς τὰς χεῖρας γραιας εὐήθους καὶ τῶν ὑπηρετῶν... ἀπειλούμενον ὑπὸ συμφορᾶς τινοῦ, καὶ φθίνοντα, ἄνευ βοηθείας, ἐν ὀδύναϊς σωματικαῖς καὶ ψυχικαῖς. Ὁ Βλαδίμηρος ἐμέμφετο ἑαυτὸν διὰ τὴν ἔνοχον ἀμέλειάν του. Πρὸ καιροῦ στερούμενος εἰδήσεων, οὔτε κἄν εἶχε σκεφθῆ νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τοῦ πατρός του, ὑποθέτων αὐτὸν ταξιδεύοντα, ἢ ἀπησχολημένον εἰς οἰκίαν κὰς φροντίδας.

Ὅθεν ἀπεφάσισε ν' ἀναχωρήσῃ, καὶ μάλιστα νὰ δώσῃ τὴν παρικήτησιν του, ἂν ἡ κατάστασις τοῦ πατρός του δὲν ἤθελε τῷ ἐπιτρέψῃ ν' ἀπομακρυνθῇ αὐτοῦ. Οἱ σύντροφοί του, ἐννοήσαντες τὴν ἀνησυχίαν του ἀπῆλθον, ὁ δὲ Βλαδίμηρος μείνας μόνος, ἔγραψεν ἀναφορὰν ζητῶν ἄδειαν ἀπουσίας, καί, μετὰ τὴν καπνοσύριγγα ἀνὰ χεῖρας, ἐβυθίσθη εἰς βαθείας σκέψεις.

(Ἐπεται συνέχεια)

Π. Α. Α.

Η ΑΝΑΣΣΑ

(Ἐκ τοῦ συγγράμματος «Ἡ κοινωνία τοῦ Λονδίνου»)

Ἀπέχου τῆς Ἀνάσσης! ἀναφωνεῖ ἡ Ἀγγλία. Πᾶς Ἀγγλὸς εἴτε οὐίγος εἴτε τόρυς συμφωνεῖ καὶ πρὸς τὸν δεινότατον ἀντίπαλον του, θεωρῶν τὴν Α. Μ. τὴν Ἀνασσαν Βικτωρίαν ὡς ὄν ὑπερφύες, ὡς ἐννοιοῦντινα ἀφρημένην, ἢ μᾶλλον ὡς τι πνευματικόν. Πᾶς πολίτης τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου ἂν μὴ εἶνε δημοκρατικὸς—πράγμα ἐκ τῶν σπα-

νωτάτων—λατρεῖ τὴν Ἀνασσαν ὡς ὁ εἰδωλολάτρης τὸ εἰδωλὸν του, αἰσθανόμενος ἐν ταύτῳ φόβον δεισιδαίμονα καὶ θαυμασμὸν ἀπεριόριστον.

Ἄλλ' ἐγὼ Ῥώσος ὢν, καὶ οὐδένα λόγον ἔχων ἵνα θεωρῶ τὴν Α. Μ. τὴν Ἀνασσαν Βικτωρίαν ὡς τὴν ἐκδήλωσιν θεοῦ τινοῦ δικαίου, θάποτολμήσω νὰ ἀνεγείρω ὀλίγον τὸ παραπέτασμα τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἀτενίσας εἰς τὸ εἰδωλόν, νὰ παραστήσω εἰς ὑμᾶς εἰλικρινῶς τὴν γυναῖκα, ἣν ἀπόκρυπτει ἀπὸ τῶν βλεμμάτων τῶν ἀνθρώπων ἢ λάμψις τοῦ στέμματος.

Καὶ ἐν πρώτοις μάθετε ὅτι ἡ νῦν Ἀνασσα καὶ ἡ ζῶντος ἔτι τοῦ συζύγου τῆς Ἀνασσης εἶνε δύο γυναῖκες ὅλως διάφοροι. Ἐκείνη μὲν εἶχε τὸν ἄνδρα τῆς ὀδηγόν, σύμβουλον, λατρεύουσα αὐτὸν σταθερῶς· εἶχεν αὐτὴν μεγαλοπρεπῆ, ἦτο εὐφροσύνη, θελητικὴ, γελοῦσσα, ἀμέριμος, ἀρεσκομένη καὶ εἰς τὰ ἐλάχιστα ἄνευ τινοῦ ὑπερφηναίης. Ἡ ἀξίερατος Ἀνασσα διηυθέτει διὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς χειρῶν τὴν αἴθουσάν της παρόντος τοῦ Μένδελσον καὶ ἐτραγῶδει τρέμουσα ἐνώπιον αὐτοῦ. Ἐτήρει δὲ ἐθιμοτυπίαν τοσαύτην μόνον, ὅσην ἀπῆται ἡ θέσις της, ἠσθάνετο τὰς συγκινήσεις νεαρᾶς μητρός, ἠγάπα τὰς διακεκασίας καὶ δὲν τὸ ἀπέκρυπτεν, ἀνεμιγνύετο μετὰ τῶν ὑψηλῶν της καὶ ἐπέχεεν ἐπὶ τοῦ ἔθνους ὅλου τὴν μαρμαρυγὴν τῆς εὐδαιμονίας της. Ἐτι δὲ πρὸς τοῦτοις ἦτο γυνὴ ἐξακρίτως κομψοτάτη.

Ἀλλὰ τίς ἤθελε δυναθῆ νὰ ἀναγνωρίτῃ ὅτι ἡ Ἀνασσα ἐκείνη εἶνε ἡ σήμερον γεγηρακυῖα γυνή, ἡ ἀρχαιοτρόπος, ἀπείριτος, νωθρὰ τὴν ὄψιν καὶ σκαιῶς διαλεγομένη, ἡ φεύγουσα μὲν τοὺς ἀνθρώπους, ἀδιαλείπτως δὲ πενθοῦσα καὶ πνιγομένη ἐν τῇ πικρίᾳ τῶν λυπηρῶν ἀναμνήσεων καὶ πόθων της, οὕτως ὥστε οἱ περὶ αὐτὴν νομίζουσι πολλάκις ὅτι ἔχουσι ἐνώπιον αὐτῶν νοῦν καταπεπτωκότα εἰς πρόωρον τρόπον τινὲς ἠθικὸν γῆρας.

Ἡ θλίψις μετέβαλε τελείως τὴν φύσιν τῆς Ἀνάσσης· καὶ ὁ βλέπων αὐτὴν ἐκ τοῦ σύνεγγυς αἰσθάνεται ἐναλλάξ θαυμασμὸν καὶ ἀντιπάθειαν, ἄλλως δὲ, ἵνα τὸ εἴπωμεν καθαρὰ ἀπαξ διὰ παντός, εἶνε γυνὴ παράδοξος καὶ ἀκατανόητος· διότι ἡ μεγάλη ποικιλία ἢ κατὰ πᾶσαν ὥραν ἀναφανομένη ἐν τε τῷ χαρακτῆρι αὐτῆς καὶ ταῖς πράξεσι, συντελεῖ τὰ μάλιστα εἰς τὸ νὰ ἀποπλανᾷ καὶ τὸν ἀκριβέστατον καὶ λεπτότατον παρατηρητὴν. Προκειμένου νὰ γίνῃ ἡ εἰκὼν τῆς Α. Μ. τῆς Ἀνάσσης Βικτωρίας ζώσης, ἡ εἰκὼν αὕτη θὰ εἶνε κατ' ἀνάγκην μεστὴ ἀντιφάσεων: μεγάλη καὶ μικρὰ ὡς Ἀνασσα, χῆρα ἀπαραμύθητος καὶ εὐπαραμύθητος, μήτηρ καλὴ καὶ μήτηρ δυσάρεστος, τηρεῖ μετ' εὐλαθείας τὰ χριστιανικὰ αὐτῆς καθήκοντα καὶ οὐδὲν εἶνε φιλοθησκός, γυνὴ εὐφροσύνη καὶ ἐνίοτε μαρτυρῶσα, καρδία εὐπαθῆς ἀλλὰ πολλάκις ἀδυσώ-